

Lupaehdot tekijänoikeuslain (404/61) suojaamien teosten ja julkaisujen osittaiseen kopiointiin ja käyttöön luvansaajan järjestämässä opetus-, tutkimus- ja hallintotoiminnassa.

1 § Luvan soveltamisala

Nämä lupaehdot koskevat teosten Suomessa tapahtuvaa kopiointia ja kopioiden käyttöä jäljempänä olevin ehdoin yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, mukaan lukien luvansaajan järjestämä avoin yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetus, erikoistumiskoulutus ja täydennyskoulutus.

Nämä lupaehdot eivät koske

- kesäyliopistojen järjestämää koulutustaikeä
- kopioita, joista opiskelijalta peritään erillinen maksu tai muu korvaus.

2 § Luvan piirissä olevat teokset

Tällä luvalla saa jäljempänä olevin ehdoin kopioida osittain

- kotimaisia ja ulkomaisia kirjoja ja muita painettuja julkaisuja sekä niihin sisältyviä kuvia,
- artikkeleita sanoma- ja aikakauslehdistä sekä tieteellisistä julkaisuista,
- nuotteja, laulun sanoituksia ja nuottijulkaisuja,
- RT-kortteja ja SFS-standardeja,
- luetteloita ja tietokantoja,
- sähköisessä muodossa julkaistuja kirjallisia teoksia (sähkökirjoja), kuten kaunokirjallisia teoksia tai tietokirjoja, ja niihin sisältyviä kuvia, ellei käyttöoikeussopimuksesta, lisenssistä tai näistä lupaehdoista muuta johdu, sekä
- oikeudenhaltijan suostumuksella internetissä yleisön saataville saatettuja teoksia.

Lupa koskee kohdassa 4 olevin poikkeuksin kaikkien niiden alojen teoksia, joilla Kopioston jäsenjärjestöt toimivat. Kopioston jäsenjärjestöt on lueteltu lupaehtojen lopussa.

Näissä lupaehdoissa *teoksella* tarkoitetaan tekijänoikeuslain suojaamaa kirjallista ja kuvataiteellista teosta sekä graafisessa ilmenemismuodossa olevaa sävellysteosta, tekijänoikeuslain 49a §:n tarkoittamaa valokuvaa ja tekijänoikeuslain 49 §:ssä tarkoitettua luetteloa tai tietokantaa sekä näiden osaa.

Sävellysteoksella tarkoitetaan painetussa tai sähköisessä muodossa olevaa nuottia, tabulatuuria, laulun sanoitusta, sävellettyä tekstiä tai muuta vastaavaa sävellysteoksen luettavaa notaatiota.

Oikeudenhaltijalla tarkoitetaan tekijää, kustantajaa tai muuta teoksen tekijänoikeuden haltijaa.

Oikeudenhaltijat voivat liittää kopiointiluvan piiriin sellaisia teoksia tai julkaisuja, jotka eivät siihen muutoin kuuluisi. Tiedot näistä teoksista ja julkaisuista löytyvät Kopioston verkkosivuilta www.kopiosto.fi/lupaaniitetytaineistot.

3 § Sallitut käyttötarkoitukset

Kopioita saa käyttää tavanomaisen opetus- ja oppimateriaalin lisämateriaalina, osana opettajan itse laatimaa materiaalia ja opiskelijan tekemää projekti- tai harjoitustyötä sekä luvansaajan tutkimus- ja hallintotoiminnassa.

Lupa koskee kopiointia ja kopioiden käyttöä, joka tapahtuu luennoijan, opettajan, tutkijan tai muun luvansaajan henkilökunnan toimesta, johdolla tai aloitteesta.

Tällä luvalla kopioita ei saa jakaa tai julkaista internetissä tai käyttää muussa julkaisutoiminnassa. Kopioita ei myöskään saa käyttää painettujen tai sähköisten kustannettujen oppimateriaalien tai tuotteiden kanssa kilpailevassa tai niitä korvaavassa toiminnassa, esimerkiksi luomalla opetusta palvelevia aineistopankkeja.

4 § Kopiointiluvan ulkopuolelle jäävä aineisto

Kopiointiluvalla ei saa kopioida

- työ-, harjoitus- ja vastauskirjoja,
- kansainvälisiä standardeja,
- audiovisuaalisia teoksia ja äänitallenteita, kuten äänikirjoja, musiikkia, elokuvateoksia ja radio- ja tv-ohjelmia,
- tietokoneohjelmia,
- yksityishenkilöiden välistä viestintää varten sosiaalisessa mediassa, kuten keskustelupalstoilla, blogeissa tai kuvanjakopalveluissa, jaettuja teoksia,
- teoksia tai aineistoja, joiden käyttöoikeus perustuu muuhun sopimukseen tai lisenssiin, esimerkiksi sähköiset oppimateriaalit tai Creative Commons -lisenssi, eikä
- teoksia tai julkaisuja, joiden kopioinnin ja käytön kopiointiluvalla oikeudenhaltija on kieltänyt ja ilmoittanut kiellon Kopiostolle. Tiedot tällaisista teoksista tai julkaisuista löytyvät Kopioston verkkosivuilta www.kopiosto.fi/kieltolista.

5 § Sallitun kopioinnin laajuus opetuksessa

MUUT JULKAISUT KUIN NUOTTIJULKAISUT

Samana luku- tai koulutuskauden aikana samaa kurssia varten samoille opiskelijoille saa kopioida

- valokopioimalla, tulostamalla tai vastaavalla menetelmällä samasta julkaisusta enintään 20 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin puolet julkaisusta,
- skannaamalla tai vastaavalla menetelmällä samasta julkaisusta enintään 20 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin 20 % julkaisusta,
- internetissä vapaasti saatavilla olevia, oikeudenhaltijan suostumuksella yleisön saataville saatettuja teoksia ja julkaisuja samalta verkkosivustolta enintään 20 kuvaa tai tulostettuna A4-kokoa vastaavaa sivua,
- tieteellisessä aikakauslehdessä julkaistun artikkelin kokonaisuudessaan,
- sähkökirjasta enintään 20 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin 20 % julkaisusta sekä
- SFS-standardeja tai niitä sisältävästä julkaisusta tai kokonaissivumäärästä enintään 10 %, ei kuitenkaan enempää

kuin 20 sivua. Tämä lupa ei koske tilannetta, jossa kopioinnin kohteena on yksistään standardin ydinosa, kuten olennainen taulukko, kuva tai muu vastaava.

Julkaisulla tarkoitetaan paino- tai vastaavalla tekniikalla valmistettua julkaisua, kuten yksittäistä lehteä ja kirjaa.

Tieteellisellä aikakauslehdellä tarkoitetaan julkaisua, jossa artikkelit ovat arvioineet sekä julkaisusarjan toimitus että sen valitsemat ulkopuoliset asiantuntijat (vertaisarviointi eli referee-käytäntö).

MUUT KOPIOINNIN LAAJUUTTA KOSKEVAT EHDOT

Edellä mainittuja sivumääriä ei saa ylittää silloinkaan, kun kopiointi samasta julkaisusta samaa kurssia varten tapahtuu saman luku- tai koulutuskauden aikana useassa erässä.

Mikäli kopiointi kohdistuu painetussa julkaisussa yksittäisellä sivulla olevaan kuvaan, artikkeliin tai vastaavaan, sen kopiointi katsotaan yhden sivun laajuiseksi kopioinniksi. Myös verkkosivustolla olevan yksittäisen kuvan kopiointi katsotaan yhden sivun kopioimiseksi.

Kopioita saa valmistaa opetettavana olevien opiskelijoiden lukumäärän verran sekä muutaman kappaleen luennoijaa itseään varten.

6 § Kopioiden käyttö opetuksessa

Kopion saa

- liittää osaksi luennoijan, opettajan tai kouluttajan itse tekemää materiaalia,
- tallentaa kurssialustalle tai muuhun suljettuun verkkoon, johon on pääsy vain kyseiselle kurssille osallistuvilla opiskelijoilla,
- välittää sähköpostilla kurssille osallistuville opiskelijoille
- näyttää, heijastaa tai muulla tavoin esittää opetustilanteessa läsnä oleville opiskelijoille tai luvansaajan järjestämässä maksuttomassa tilaisuudessa, jossa yleisönä on pääasiassa luvansaajan henkilökuntaa, opiskelijoita ja heidän läheisiään. Tilaisuudessa saa olla lisäksi luvansaajan sidosryhmien edustajia.
- antaa toisen luennoijan tai opettajan käytettäväksi, mikäli nämä tekevät yhteistyötä saman kurssin tai muun vastaavan opintojakson yhteydessä.

Suljetulla verkolla tarkoitetaan tietoverkkoa tai tallennusalustaa, johon on pääsy vain luvansaajan rekisteröidyillä käyttäjillä kuten opettajilla ja opiskelijoilla.

Sidosryhmällä tarkoitetaan luvansaajan yhteiskuntasuhteisiin ja rahoitukseen liittyvää yhteistyökumppania.

Opintojaksolla tarkoitetaan opetuksen ja opintojen sisällöllistä ja rakenteellista perusyksikköä, esimerkiksi yhtä kurssia. Opintokokonaisuus muodostuu useammasta opintojaksosta.

Kopiot saavat olla kurssille osallistuvien saatavilla kurssin ajan, mukaan lukien kurssiin liittyvät tentit.

Tentin jälkeen luennoijan, opettajan tai muun kouluttajan itse laatimat materiaalit, joihin on liitetty kopioita näiden lupaehtojen mukaisesti, saa tallentaa luvansaajan suljettuun verkkoon siten,

että niihin on pääsy vain luvansaajan henkilökunnalla. Kopiot saavat olla luvansaajan henkilökunnan saatavilla niin kauan kuin luvansaajalla on voimassa oleva kopiointilupa. Aineistojen ottaminen uudelleen luvanmukaiseen käyttöön katsotaan aineiston uudelleen kopioimiseksi. Tämän kohdan mukaisesti ei kuitenkaan samanaikaisesti saa olla saatavilla samasta julkaisusta enempää, kuin on edellä kohdan 5 nojalla on sallittua.

Luennoijan, opettajan tai muun kouluttajan itse laatimalla materiaalilla tarkoitetaan sellaista aineistoa, kuten esitysmateriaalia, jonka sisältö on pääosin luennoijan tai opettajan itsensä tekemää.

Muut näiden lupaehtojen mukaisesti tehdyt kopiot saa säilyttää luvansaajan suljetussa verkossa myöhempää luvanmukaista käyttöä varten siten, että kopiot ovat vain kopion tehneen luennoijan, opettajan tai muun kouluttajan itsensä saatavilla, niin kauan kuin luvansaajan kopiointilupa on voimassa. Kopioiden ottaminen uudelleen luvan mukaiseen käyttöön katsotaan aineiston uudelleen kopioimiseksi.

7 § Nuottien kopiointi ja kopioiden käyttö opetuksessa

Samasta sävellysteoksia sisältävästä julkaisusta saa kopioida valokopioimalla, tulostamalla, skannaamalla tai vastaavalla menetelmällä enintään 10 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin puolet julkaisusta.

Kuoro-, yhtye- ja orkesterinuoitteja saa kopioida vain musiikin teoria-aineiden opetusta ja tutkimusta varten.

Nuoitteja, laulujen sanoituksia ja muita kirjallisessa tai graafisessa muodossa olevia sävellysteoksia saa kopioida ja käyttää esityksissä tai niihin valmistautumisessa ainoastaan silloin, kun on kyse esittämisestä

- luvansaajan tavanomaisen opetustilanteen yhteydessä tai
- luvansaajan järjestämässä maksuttomassa tilaisuudessa, jossa yleisönä on pääasiassa luvansaajan henkilökuntaa, opiskelijoita ja heidän läheisiään. Tilaisuudessa saa olla lisäksi luvansaajan sidosryhmien edustajia.

Kopion saa tallentaa kurssialustalle tai muuhun suljettuun verkkoon, johon on pääsy vain kyseiselle kurssille osallistuvilla opiskelijoilla. Kopion saa välittää myös sähköpostilla kurssille osallistuville opiskelijoille. Kopiot saavat olla kurssille osallistuvien saatavilla suljetussa verkossa kurssin ajan, mukaan lukien kurssiin liittyvät tentit.

8 § Kopiointi tutkimuskäyttöön

Kun teoksen kopiointi on tutkimuksen edistämisen kannalta välttämätöntä, saa tutkimusta varten kopioida teoksia ja julkaisuja tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa.

Tutkimuksella tarkoitetaan luvansaajan opiskelijan, tutkijan tai henkilökunnan tekemää tieteellistä tai taiteellista ei-kaupallista tutkimusta, selvitystä, opinnäytetyötä tai muuta tutkinnon lopputyötä. Tutkimusta ei katsota kaupalliseksi yksinomaan ulkopuolisen rahoituksen perusteella.

Tutkimusta varten valmistettuja kopioita saa

- tallentaa luvansaajan suljettuun verkkoon tai palvelimelle siten, että ne ovat sen tutkimusryhmän saatavilla, jota varten kopiot on valmistettu ja
- välittää tutkimusryhmälle sähköpostilla.

Tutkimusryhmällä tarkoitetaan tiettyyn luvansaajan tutkimukseen osallistuvien tutkijoiden, opiskelijoiden ja muiden tutkimusta avustavien henkilöiden joukkoa.

Tutkimusta varten sallittu kopiointi ja välittäminen tutkimusryhmälle kohdissa 5 ja 7 sallittua laajemmin ei kuitenkaan koske aineistoa, joka on hankittavissa kaupallisesti tai muutoin tavanomaisilla hankintamenetelyillä, esimerkiksi kirjastoista.

Tutkimusta varten valmistetut kopiot saavat olla tutkimusryhmän saatavilla siihen asti, kunnes tutkimus on valmis. Tämän jälkeen tiettyä tutkimusta varten valmistetut kopiot saavat kuitenkin olla tutkimuksen verifiointia ja myöhempää tutkimusta varten tutkijoiden saatavilla suljetussa sertifioidussa arkistossa luvansaajan ja Kopioston tarkemmin sopimalla tavalla.

Jos luvansaajalla on lakiin tai muihin säännöksiin perustuva velvollisuus säilyttää tutkimusta varten valmistetut kopiot tietyn ajan, kopiot saavat olla tallennettuina lain tai muun säännöksen edellyttämällä tavalla ja edellyttämän ajan.

9 § Kopiointi hallintotoiminnassa

Luvansaajan sisäistä hallintotoimintaa varten saa samasta julkaisusta valokopioida tai tulostaa enintään 20 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin puolet julkaisusta. Erillisten vain sävellysteoksia sisältävien julkaisujen kopiointi luvansaajan hallintotoimintaa varten on kielletty. Lupa ei koske teosten digitaalista kopiointia ja välittämistä hallintotoiminnassa.

Hallintotoiminnalla tarkoitetaan luvansaajan sisäistä valmistelu-, päätöksenteko-, viestintä-, suunnittelu-, arkistointi- ja muuta vastaavaa toimintaa.

Kopioita saa valmistaa niin monta kappaletta kuin asianomaisen tehtävän tarkoituksenmukainen hoitaminen vaatii.

10 § Opetustilanteesta tehty tallenne

Opetustilanteesta tehtävään tallenteeseen saa tallentaa opetustilanteesta näytetyt tai esitetyt teokset. Tallenteeseen sisältyvät teokset saa välittää samanaikaisesti muualla kurssille osallistuville suljetun verkon välityksellä tv-kuvana tai vastaavana sekä tallentaa suljettuun verkkoon siten, että tallenne on vain kurssille osallistuvien saatavilla.

Tallenne saa olla suljetussa verkossa kurssin ajan, mukaan lukien kurssiin liittyvät tentit.

Tentin jälkeen opetustilanteesta tehty tallenne saa olla luvansaajan tietoverkossa niin kauan kuin luvansaajalla on voimassa oleva kopiointilupa, siten, että siihen on pääsy vain luvansaajan henkilökunnalla. Luvansaaja saa ottaa tallenteen uudelleen käyttöön, mikäli luvansaajalla on voimassa oleva kopiointilupa. Tallenteen ottaminen uudelleen käyttöön katsotaan tällöin aineiston uudeksi kopioinniksi.

11 § Kirjallisten teosten kääntäminen osana opetusta

Luennoija, opettaja tai opiskelija saa harjoitustyönä osana opetustilannetta kääntää kirjallisen teoksen tai sen osan toiselle kielelle, lukuun ottamatta sävellysteosten sanoituksia. Tällä luvalla ei saa kääntää teoksia tai niiden osia muuhun tarkoitukseen.

Luennoija, opettaja tai opiskelija saa tallentaa ja välittää tekemänsä käännöksen siten, että se on luennoijan, opettajan ja kurssille osallistuvien opiskelijoiden saatavilla silloin, kun se on välttämätöntä harjoitustyön toteuttamiseksi, tulostamiseksi tai tarkistamiseksi.

Tämän luvan nojalla tehtyä käännöstä ei saa julkaista tai käyttää muussa tarkoituksessa.

12 § Teosten muuntelu osana opetusta

Tämän luvan nojalla tehtyyn kopioon saa lisätä korostus-, huomio- tai vastaavia merkintöjä jonkin opetettavan asian havainnollistamiseksi.

Osana opetustilannetta luennoija, opettaja tai opiskelija saa harjoitustyönä muunnella tämän luvan piiriin kuuluvia teoksia silloin, kun teoksen muuntelu on välttämätöntä jonkin opetuskokonaisuuden opettamiseksi. Tämä muunteluoikeus ei koske kustannettua oppimateriaalia eikä sävellysteoksia. Muuntelussa tulee huomioda tekijänoikeuslain mukaiset tekijän moraaliset oikeudet ja yksilön oikeus häntä itseään esittävään kuvaan.

Tämän luvan nojalla tehdyn muunnelman saa esittää opetustilanteessa läsnä oleville kurssin osallistujille. Opiskelija saa tallentaa ja välittää tekemänsä muunnelman siten, että se on vain luennoijan, opettajan ja muiden kurssille osallistuvien opiskelijoiden saatavilla silloin, kun se on välttämätöntä harjoitustyön toteuttamiseksi, tulostamiseksi tai tarkistamiseksi.

Tämän luvan nojalla tehtyä muunnelmaa ei saa julkaista tai käyttää muussa tarkoituksessa.

13 § Julkaisu- ja tekijätiedot

Kopioon tai sen yhteyteen on merkittävä tekijä- ja julkaisutiedot hyvän tavan mukaisesti. Kopioyhdistelmissä tulee olla maininta kaikista käytetyistä teoksista. Teokseen tai valokuvaan sisältyviä metatietoja ei saa muuttaa tai poistaa.

14 § Muut kopiointiehdot

Kopioita saa tehdä alkuperäisestä julkaisusta, oikeudenhaltijan suostumuksella internetissä yleisön saataville saatetusta teoksesta tai muusta laillisesta lähteestä.

Näiden lupaehtojen mukaisesti valmistettuja kopioita saa käyttää ja ne saavat olla tämän luvan mukaisesti kurssille osallistuvien tai luvansaajan henkilökunnan saatavilla vain luvan voimassaoloaikana.

Luvansaaja on velvollinen varmistamaan, että sen käyttämä tietoverkko täyttää näiden lupaehtojen määritelmän suljetusta verkosta.

Kopioidun teoksen sisältöä tai kopiointista syntyneitä tiedostoja ei saa muunnella tai muuttaa muissa kuin kohtien 11 ja 12 sallimissa tilanteissa.

Kopioista ei saa muodostaa tietokantaa tai aineistopankkia muutoin kuin kohdan 6 (opettajan, luennoijan tai muun kouluttajan itse tekemä materiaali) ja kohdan 8 (tutkimusaineiston säilyttäminen verifiointia varten) sallimissa tilanteissa.

Kopioita ei saa tarjota myytäväksi eikä niistä saa periä maksua tai muuta korvausta. Kopioihin, joista peritään maksu, tulee hankkia erillinen kopiointilupa Kopiostosta.

15 § Kopioston vastuu

Kopiosto vastaa niistä perustelluista korvausvaatimuksista, joita Kopiostoon tai sen jäsenjärjestöön kuulumaton oikeudenhaltija esittää kopiointiluvan voimassaoloaikana tapahtuneesta ja näiden lupaehtojen mukaisesta kopiointista.

16 § Kopiointitutkimukset ja digitaalisten kopioiden raportointi

Kopiosto tiedottaa luvansaajaa siitä, miten kopiointiluvalla tehdyt digitaaliset kopiot voidaan raportoida.

Luvansaaja sitoutuu pyydettyä osallistumaan kopiointin tutkimukseen, seurantaan ja raportointiin sekä antamaan Kopiostolle tarvittavat tiedot.

Teosten kopiointin määrää ja sisältöä sekä kopioiden käyttöä koskevaa selvitys- ja raportointitietoa käytetään kopiointiluvan

mukaisen käyttöoikeuden korvauksen määrittämiseen sekä korvausten jakoon oikeudenhaltijoille.

17 § Tarkastusoikeus

Kopiostolla tai sen määräämällä taholla on oikeus tarkastaa luvansaajan käyttämille tallennusaloille ja suljettuun verkkoon kopiointiluvalla tehdyt kopiot sekä muut luvansaajan kopiointijärjestelyt. Lisäksi Kopiostolla on oikeus pyytää luvansaajalta selvitys kopiointiehtojen soveltamisesta luvansaajan toiminnassa.

18 § Lupaehtojen vastainen toiminta

Kopiostolla on oikeus peruuttaa luvansaajalle myönnetty lupa välittömin oikeusvaikutuksin, mikäli luvansaaja ei noudata lupaehtoja.

19 § Luvan voimaantulo

Näiden lupaehtojen mukainen lupa tulee voimaan, kun luvansaaja on suorittanut laskun mukaisen korvauksen Kopiostolle. Lupa koskee luvansaajan kuluvan kalenterivuoden aikana lupaehtojen mukaisesti valmistamia kopioita ja kopioiden käyttöä.

20 § Lupaehtojen voimassaolo

Nämä lupaehdot ovat voimassa toistaiseksi 1.1.2020 alkaen.

JÄSENJÄRJESTÖMME

Aikakauslehtien Liitto ry
Aikakauslehtien Päätoimittajat ry (Apy)
AKAVA ry
Animaatiokilta ry
Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry
Finlands svenska författareförening rf (FSF)
Finlands Svenska Skådespelarförbund rf (FSS)
Finnfoto – Suomen valokuvajärjestöt ry
Freelance Ohjelmatyöntekijät ry (FOT)
Kuvittajat ry
Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry (LP)
Paikallislehtien Päätoimittajayhdistys ry (PPY)
Päätoimittajien yhdistys ry (PTY)
Radio- ja televisiotoimittajien liitto ry (RTTL)
Sanomalehtien Liitto ry
Sarjakuvantekijät ry
Suomen arvostelijain liitto ry (SARV)
Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET ry
Suomen Elokuvaajien Yhdistys ry (F.S.C.)
Suomen Elokuvaohjaajaliitto SELO ry
Suomen Journalistiliitto ry (SJL)
Suomen Kirjailijaliitto ry
Suomen Kustannusyhdystys ry (SKY)

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry (SKTL)
Suomen Musiikintekijät ry
Suomen Musiikkikustantajat ry
Suomen Muusikkojen Liitto ry (SML)
Suomen Nuorisokirjailijat ry
Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry
Suomen Näyttelijäliitto ry
Suomen Radio- ja TV-selostajat ry
Suomen Säveltäjät ry
Suomen Taiteilijaseura ry (STS)
Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry (STST)
Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry (STOD)
Suomen Tekniset Kustantajat ry (STEK)
Suomen tiedekustantajien liitto ry
Suomen tiedetoimittajain liitto ry
Suomen tietokirjailijat ry
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
Taiteilijajärjestöjen yhteistyöjärjestö Forum Artis ry
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme ry
TV-kuvaajat ry
Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry
Visuaalisen viestinnän suunnittelijoiden järjestö Grafia ry